

กระบวนการประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

มีการวางแผนการจัดเครื่องมือการประเมินผล โดยเริ่มจากการกำกับควบคุมและตรวจสอบ มคอ.5 ให้สอดคล้องกับ มคอ.2และมคอ.3 รวมทั้งการแก้ปัญหาข้อสอบที่นำไปสอบของส่วนกลาง

มีการประเมินผู้สอนแต่ละรายวิชา โดยผู้เรียนนำผลที่ได้จาก มคอ.5 และผลจากการประเมินผู้สอน นำมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรและพัฒนารายวิชา มีการนำผลจากการประเมินวัตถุประสงค์ แต่ละปีการศึกษามาทำตารางเปรียบเทียบ และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการควบคุมคุณภาพทางการศึกษา

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตมีระบบและกลไกการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ คือ แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมีประธานกรรมการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก 1 ท่าน และกรรมการจากภายในหลักสูตรอีก 5 ท่าน กำหนดแนวทางการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา กำหนดปฏิทินการดำเนินงานทวนสอบผลสัมฤทธิ์ผลการเรียนรู้ระดับรายวิชา หลักสูตรส่งรายชื่อรายวิชาที่เปิดสอนในภาคการศึกษา 2559 กำหนดรายวิชาที่จะทวนสอบในแต่ละภาคการศึกษา แจ้งรายชื่อรายวิชาที่จะทวนสอบไปยังหลักสูตร ดำเนินการทวนสอบ และรายงานผลการทวนสอบไปยังคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

จากการประเมินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ในปีการศึกษา 2558 พบว่ามีการประเมินผลผู้เรียนตามกรอบการเรียนรู้ 5 ด้าน แต่โดยส่วนมากจะมีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในมิติของอาจารย์เกี่ยวกับเรื่องของรายวิชาที่มีผลการเรียนผิดปกติ การทวนสอบข้อสอบ การทวนสอบผู้ใช้บัณฑิตและการทวนสอบด้านความรู้ แต่ในด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ยังไม่ชัดเจน

ในปีการศึกษา 2559 คณะกรรมการทวนสอบผลสัมฤทธิ์จึงได้มีการเลือกรายวิชาที่เปิดในภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2 จำนวน 10 รายวิชา (จากทั้งหมด 37 รายวิชา) คิดเป็นร้อยละ 27 ของรายวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2559 โดยแบ่งเป็นภาคการศึกษาละ 5 วิชาดังนี้

ภาคการศึกษาที่ 1

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม					๒. ความรู้				๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ				๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔
LW1201	กฎหมายแพ่ง:หลักทั่วไป	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
LW1202	กฎหมายมหาชน	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
LW2207	กฎหมายลักษณะหนี้	●	○	●	○	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
LW3223	กฎหมายลักษณะพยาน	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○
LW4230	กฎหมายอาชญากรรม	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○

ภาคการศึกษาที่ 2

รหัสวิชา	ชื่อวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม	๒. ความรู้	๓. ทักษะทาง	๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ	๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

											ปัญหา			รับผิดชอบ				สารสนเทศ				
		๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	
LW1203	ประวัติศาสตร์กฎหมายไทยและระบบกฎหมาย	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○
LW2205	กฎหมายลักษณะนิติกรรมและสัญญา	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○
LW2210	กฎหมายอาญา:ภาคความผิด	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○
LW4228	หลักวิชาชั้นนักกฎหมาย	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	○	●	○	○	○
LW4348	ว่าความและศาลจำลอง	●	○	●	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○	○

วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

● (1) สามารถดำเนินชีวิตประจำวันและประกอบวิชาชีพบนพื้นฐานของความเป็นคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของนักกฎหมาย

มีการให้นิสิตทำคำถามก่อนเรียนหน่วยการเรียนรู้ละ 30 ข้อ ทุกรายวิชา โดยจัดกลุ่มคำถามให้ครอบคลุมการพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน ด้านคุณธรรม จริยธรรม มีคำถามที่เกี่ยวกับความเป็นคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของนักกฎหมาย เช่น ในกฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไปก็จะให้นิสิตตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้กฎหมายกับความไม่เป็นธรรมในสังคม กฎหมายมหาชนเป็นคำถามเกี่ยวกับหลักนิติรัฐ กฎหมายลักษณะหนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับหน้าที่ของเจ้าหนี้ และลูกหนี้ กฎหมายลักษณะพยานเป็นคำถามเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตของพยานและการสาบานตน กฎหมายภาษีอากรเป็นคำถามให้แสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษี เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการสอนให้นิสิตทำแบบทดสอบหลังเรียน พบว่ามีคะแนนในการตอบคำถามเกี่ยวกับความเป็นคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของนักกฎหมายมากขึ้น ชัดเจนขึ้น และเห็นภาพมากขึ้นทุกรายวิชา

● (3) มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัยตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบต่อตนเองวิชาชีพ และสังคม

วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ ดูจากพฤติกรรม การเข้าชั้นเรียน และการส่งงาน พบว่า ในรายวิชาที่มีกำหนดเวลาเรียนคาบแรกขอภาคเช้า จะมีนิสิตมาเข้าเรียนสายกว่าช่วงเวลาอื่นเนื่องจาก นิสิตส่วนมากอยู่หอพักจึงมีกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนร่วมหอทำให้เข้านอนดึก และตื่นสายทำให้มาเข้าเรียนสาย หรือไม่มาเข้าเรียน อาจารย์ผู้สอนมีกระบวนการแก้ไขโดย เรียกพบนิสิตเพื่อตักเตือน และซักถามเหตุผลของการมาสายหรือขาดเรียน 2 ครั้ง เพื่อให้โอกาสนิสิตได้มีการปรับปรุงพฤติกรรม และหากมาสายหรือขาดเรียนเป็นครั้งที่ 3 จะมีการตัดคะแนนการเข้าเรียน และหากเข้าเรียนไม่ครบร้อยละ 80 ก็จะถูกตัดสิทธิ์ในการสอบ ในส่วนของการส่งงานที่เกินกำหนด ก็จะมีการหักคะแนนตามส่วนของเวลาที่ล่าช้า จากนั้นส่งผลการประเมินไปยังหลักสูตรและอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยติดตาม และแก้ไขพฤติกรรมนิสิตเป็นลำดับต่อไป

ผลการดำเนินงานพบว่า นิสิตมีพฤติกรรม การเข้าชั้นเรียนที่ตรงเวลามากขึ้น และมาเรียนครบร้อยละ 80 ทุกคนทุกรายวิชา อีกทั้งยังมีการส่งงานทันตามกำหนดเวลาทุกคนทุกรายวิชาด้วย

2. ด้านความรู้

● (1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาที่ศึกษา

● (2) สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือข้อสงสัยที่ประยุกต์ความรู้ทักษะและการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา

วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ พิจารณาจากผลการเรียนของนิสิต และข้อสอบ โดยมีคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการ หลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต ประชุมพิจารณาข้อสอบ และผลสอบของนิสิตทุกรายวิชาการ ออกแบบข้อสอบจะเป็นลักษณะปรนัยเพื่อให้นิสิตได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาตอบคำถามเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาที่ศึกษาของแต่ละรายวิชา และการให้คะแนนก็พิจารณาจากวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งประยุกต์ความรู้ทักษะและการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา โดยดูว่านิสิตสามารถนำมาตราต่างๆ มาปรับใช้กับประเด็นปัญหาที่เป็นคำถามได้อย่างถูกต้องหรือไม่ มีการวิเคราะห์วินิจฉัยข้อสอบได้อย่างตรงประเด็นหรือไม่

ผลการดำเนินงานพบว่า ในภาคการศึกษาที่ 1 นิสิตชั้นปีที่ 1 ถึงแม้จะเข้าใจแต่ยังเขียนตอบข้อสอบได้ไม่ดีเท่าที่ควร จึงได้นำเสนอต่อหลักสูตรเพื่อหาแนวทางแก้ไข โดยการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนเกี่ยวกับการเขียนตอบข้อสอบกฎหมาย และเทคนิคการจำมาตราขึ้น หลังจากจัดกิจกรรมอบรมแล้ว ในภาคการศึกษาที่ 2 นิสิตมีการเขียนตอบข้อสอบที่ดีขึ้น

3. ด้านทักษะทางปัญญา

● (2) สามารถสืบค้นรวบรวมศึกษาวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ คือ ในทุกรายวิชาจะมีการตั้งคำถามแล้วสุ่มตอบ การประเมิน อาจารย์ผู้สอนจะตั้งคำถาม แล้วให้นิสิตตอบคำถามเพื่อวัดผลจากคำตอบของนิสิตเพื่อประเมินว่า นิสิตสามารถวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาเพื่อใช้ในการแก้ไขหรือตอบคำถามอย่างสร้างสรรค์ได้มากน้อยเพียงใด โดยอาจารย์จะมีแบบในการบันทึกข้อมูลของการตอบคำถามของนิสิตทุกคน จากนั้นส่งผลการประเมินให้กับหลักสูตร เพื่อจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะทางด้านปัญญาได้แก่ โครงการต่างๆ ทางด้านการบริการวิชาการที่ทางคณะได้จัดขึ้น

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

● (1) มีปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์ระหว่างบุคคลกับกลุ่มคน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปในสังคม

● (3) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ คือ ให้นิสิตจัดกลุ่มเพื่อร่วมกันทำรายงาน หรือทำงานส่งในชั้นเรียนเพื่อให้ นิสิตมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมห้อง และสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้ จากการประเมินพบว่า ในภาคการศึกษาที่ 1 ในนิสิตชั้นปีที่ 1 มีนิสิตบางกลุ่มคนยังไม่สามารถที่จะปรับตัวทำงานร่วมกันกับเพื่อนร่วมกลุ่มได้ เนื่องจากเพิ่งพบกันยังไม่มี ความสนิทสนมกันจึงยังทำให้เคอะเขินต่อการพูดคุย จากนั้นส่งผลการประเมินไปยังหลักสูตร เพื่อจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนเพื่อให้ นิสิตได้มีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น ในภาคการศึกษาที่ 2 พบว่า การจัดกลุ่มทำรายงาน หรือทำงานส่งในชั้นเรียน นิสิตมีความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นและมีการแบ่งงานกันทำทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน

ในรายวิชาของนิสิตชั้นปีที่ 2 พบว่า เมื่อมีการแบ่งกลุ่มทำรายงาน นิสิตจะเกาะกลุ่มเดิม ในภาคการศึกษาที่ 2 จึงให้นิสิตสลับกลุ่มไปมา เพื่อให้ นิสิตมีปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์ระหว่างบุคคลกับกลุ่มคนทุกกลุ่ม

ในรายวิชาของนิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 มีการแบ่งกลุ่มทำรายงานที่มีหัวข้อที่ นิสิตต้องไปเก็บข้อมูลกับบุคคลภายนอกเพื่อฝึกความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและบุคคลทั่วไปในสังคม โดยให้นิสิตเข้าร่วม

กิจกรรมบริการวิชาการวิชาการของคณะนิติศาสตร์ เช่น โครงการช่วยเหลือประชาชนด้านกฎหมาย ซึ่งนิสิตจะได้ฝึกทักษะการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมองค์กรที่ไปปฏิบัติงานได้ จากนั้นให้นิสิตนำผลของการให้คำปรึกษากฎหมายในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาต่างๆ มาเป็นส่วนประกอบในการจัดทำรายงานเพื่อส่งอาจารย์ จากการดำเนินงานพบว่าในช่วงแรกเมื่อมีชาวบ้านมาปรึกษาหรือพูดคุยนิสิตยังมีความตื่นเต้นไม่มั่นใจและไม่กล้าพูดคุยตอบโต้กลับผู้ที่เข้ามาสอบถามในเรื่องต่างๆ เมื่อทราบปัญหาหลักสูตรได้มีการแก้ไขโดยจัดอบรมนิสิต ถึงการต้อนรับผู้มาปรึกษา การตอบคำถามพื้นฐานเบื้องต้นกล่าวเชิญให้พบกับอาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้คำปรึกษาเป็นลำดับต่อไป จากการอบรมนิสิตมีแนวทางในการปฏิบัติตัวที่ดีขึ้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมโครงการมากขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีขึ้นด้วย

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

● (2) มีความรู้ความสามารถและทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในชีวิตประจำวัน และการประกอบวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

วิธีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ คือ พิจารณาจากการส่งงาน การใช้เครื่องมือการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ และการทำงานส่ง จากผลการประเมินพบว่า การใช้เครื่องมือการติดต่อสื่อสารกับอาจารย์ไม่มีปัญหาใด นิสิตสามารถเข้าไลน์กลุ่ม facebook คณะได้อย่างถูกต้องแม่นยำ แต่ประเด็นการส่งงานมีปัญหาคือ ทุกรายวิชาจะกำหนดให้นิสิตส่งรายงานผ่านทางระบบ Cyberu เพื่อป้องกันปัญหารายงานหาย หรือไม่ถึงมืออาจารย์ จากปัญหาที่พบในภาคการศึกษาที่ 1 คือ นิสิตยังไม่ชำนาญในการใช้งานระบบ Cyberu จึงทำให้บางคนส่งงานเลยกำหนด หรือคิดว่ากดส่งแล้วในช่องทางนั้นแต่จริงๆ แล้วกดส่งผิดช่องทางจึงทำให้อาจารย์ไม่ได้รับรายงาน จากนั้นอาจารย์ผู้สอนส่งการประเมินหรือปัญหาที่ได้รับให้กับหลักสูตร

ในภาคการศึกษาที่ 2 มีการแก้ไขปรับปรุงโดยการจัดโครงการอบรมการใช้ระบบ Cyberu และระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสารขึ้นเพื่ออบรมระบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิต เช่น ระบบการลงทะเบียน ระบบการตรวจสอบผลการเรียน ระบบการเข้าเรียนเสริม และระบบการส่งงาน ทำให้ในภาคการศึกษาที่ 2 มีการส่งงานที่ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น